

28.11.2025

Rakenteellisen sosiaalityön kehittäminen Länsi-Suomen YTA-alueella

Rakenteellista sosiaalityötä on kehitetty vuosina 2023–2025 Suomen kestävän kasvun ohjelmassa (RRP) alueellisissa *Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen* -projekteissa osana hyvinvointialueiden kestävän kasvun hankekokonaisuuksia.

Länsi-Suomen YTA-alueen rakenteellisen sosiaalityön kehittäjät esittävät tämän suosituksen osana alueellista kehittämistyötä vahvistaakseen rakenteellisen sosiaalityön yhdenmukaista toteutusta ja jatkokehittämistä, sekä turvata sen vaikuttavuuden alueellisesti sekä kansallisesti. Osaamiskeskuksen rooli nähdään rakenteellisen sosiaalityön kehittämisessä keskeisenä sekä työn käytäntöjen koordinoinnissa että rakenteellisen sosiaalityön tietopohjan kehittämisessä ja vahvistamisessa.

Tämän suosituskirjeen tavoitteena on turvata kehittämistyön jatkuvuus projektien päättyessä sekä vahvistaa osaamiskeskuksen roolia rakenteellisen sosiaalityön koordinaattorina, tuen tarjoajana ja tiedon välittäjänä Länsi-Suomen YTA-alueella.

Edellä kuvatun perusteella esitämme seuraavaa:

1. Sosiaalisen raportoinnin rakenteiden vahvistaminen

Tavoitteena on vahvistaa rakenteellisen sosiaalityön kykyä nostaa esiin ilmiöiden juurisyyt sekä tuottaa päätöksentekoa tukevaa, analyttisesti vahvaa tietoa. Suositamme, että sosiaalialan osaamiskeskus ottaa koordinoivan roolin hyvinvointialueiden sosiaalisen raportoinnin käytäntöjen yhtenäistämässä. Tämä sisältää:

- yhteisen määrittelyn sosiaalisen raportoinnin kohderyhmälle ja tarkoitukselle
- yhtenäisten keräämisen käytäntöjen kehittämisen ja käyttöönoton (esimerkiksi yhteinen lomakepohja, yhdenmukaiset luokittelut sekä tiedon kulun varmistaminen)
- konsultatiivisen tuen tarjoamisen alueille sosiaalisten ilmiöiden yhteiskunnallisten yhteyksien tunnistamiseen ja analysointiin

Vastuut ja tehtävät:

- Suosittelemme, että **hyvinvointialueet** vastaavat sosiaalisen raportoinnin alueellisen aineiston analysoinnista ja raportoinnista sekä tiedon välittämisestä alueen johtamisen ja päätöksenteon tueksi.
- Suosittelemme, että **osaamiskeskus** vastaa vertailukelpoisen YTA-tasaisen sosiaalisen raportoinnin tiedon kokoamisesta, analysoinnista ja välittämisestä kansallisille toimijoille siten, että tieto on hyödynnettävissä säädösvalmistelussa, kehittämisessä, tutkimuksessa sekä muussa valtakunnallisessa ohjauksessa.

Sosiaalinen raportointi nähdään keskeisenä rakenteellisen sosiaalityön tiedontuotannon välineenä, jonka kehittäminen edellyttää systemaattista ja yhtenäistä toimintamallia koko YTA-alueella.

2. Rakenteellisen sosiaalityön tietopohjan vahvistaminen

Hyvinvointialueilla on tarve laajentaa ja systematisoida rakenteellisen sosiaalityön tietopohjaa hyödyntämällä myös muita tietolähteitä kuin sosiaalista raportointia. Sosiaalihuollon asiakastietojen, tilastotietojen, tutkimustiedon sekä havaintotiedon rinnalla vahvistettava on erityisesti arviointi-, ohjaus- ja valvontatietojen (esim. vaikuttavuus- ja saavutettavuustieto, omavalvonta, epäkohdat, kantelut, muistutukset, asiavastaavien selvitykset) sekä kokemus- ja kansalaistiedon (esim. asiakaspalautteet, asiakas- ja kansalaisraadit) hyödyntämistä.

Tavoitteena on kehittää yhtenäisiä malleja tiedon hyödyntämiseen ja sen välittämiseen osaksi hyvinvointialueiden strategista johtamista ja poliittista päätöksentekoa. Suositamme osaamiskeskuksen ohjaavan ja tukevan alueellista kehittämistyötä.

3. Rakenteellisen sosiaalityön osaamisen vahvistaminen ja koulutuskoordinaatio

Hyvinvointialueilla nähdään yhtenäinen tarve rakenteellisen sosiaalityön osaamisen vahvistamiselle. Tavoitteena ja tarkoituksena on lisätä rakenteellisen sosiaalityön osaamista, ymmärrystä ja näkyvyyttä. Suosittelemme osaamiskeskuksen koordinoivan:

- alueiden rakenteellisen sosiaalityön osaamisen ja osaamistarpeiden kartoittamista
- YTA-tasoista verkkokoulutusta (esim. Satakunnan hyvinvointialueella kehitetyn rakenteellisen sosiaalityön ABC Moodle-koulutuksen ylläpito ja laajentaminen)
- vuosittaista Rakenteellisen sosiaalityön viikkoa yhteisen oppimisen, keskustelun ja kehittämisen foorumina. Suositamme toimintamallin laajentamista osaksi osaamiskeskusten kansallista yhteistyötä.

Koulutuksen ja osaamisen vahvistamisen koordinaation tavoitteena on varmistaa, että rakenteellinen sosiaalityö toteutuu yhdenvertaisin valmiuksin ja toimintatavoin koko YTA-alueella.

Yhteenveto

Osaamiskeskuksen roolia rakenteellisen sosiaalityön koordinaattorina, kehittäjänä ja laadukkaasti tiedon välittäjänä pidetään keskeisenä Länsi-Suomen YTA-alueen rakenteellisen sosiaalityön järjestämisessä ja vaikuttavuuden vahvistamisessa. Esitämme tässä kirjeessä kuvatut suositukset jatkotoimenpiteiksi sekä alueellisen että YTA-tasoisesta kehittämisestä perustaksi.

Laatijat:

Camilla Elonen

kehittäjäsosiaalityöntekijä
Kestävän Kasvun Varsinais-Suomi -hanke
Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Maria Lindvall

Erityisasiantuntija
Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä

Mari Lönnberg

hankekoordinaattori, kehittäjäsosiaalityöntekijä
Kestävän kasvun Satakunta 2 -hanke
Satakunnan hyvinvointialue

Päivi Malinen

kehittäjäsosiaalityöntekijä
Kestävän Kasvun Varsinais-Suomi -hanke
Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Suosittelun laatijat toimivat Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittämisen -projektien vetäjinä, kehittäjinä ja sosiaalityön asiantuntijoina Länsi-Suomen YTA-alueella.